

عنوان مقاله:

نقالی؛ گفتمان فرهنگ دینی در عصر صفوی واکاوی نقل دینی در منظومه زرین قبانامه

محل انتشار:

فصلنامه جامعه پژوهی فرهنگی، دوره 8، شماره 3 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

محمد نجاری - دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

ابوالقاسم قوام - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

زرین قبانامه، از سرایندهای ناشناس، یکی از متون منظوم پهلوانی نقالی/عامیانه در دوره صفوی است. ناظم زرین قبانامه، گاهی داستان-های متن را از زبان پیر گوهر فروش و ترجمان نقل کرده است که قرینه ای بر شفاهی/ شنیداری بودن روایات منظومه به شمار می آید. پرسش اصلی مقاله حاضر این است که: منظومه های نقالی- از جمله زرین قبانامه- چه نقش و تاثیری در گفتمان فرهنگ دینی عصر صفوی داشته اند؟ در پاسخ به این پرسش، به شیوهی تحلیلی و با روش کمی در گزینش داده ها، و با روش کیفی در تحلیل یافته ها، به بررسی موضوع مقاله پرداخته شده و این نتیجه به دست آمده است که نقالی راهی برای تبلیغ و ترویج مذهب در دوره صفوی بوده است. تاریخ نقالی در ایران نشان میدهد از قرن سوم هجری که ایرانیان به نقل داستانها و حکایتهای حماسی میپرداختند تا با نفوذ اعراب مبارزه کنند؛ با پیدایش گرایش شیعه و سنی که دو گروه مناقبخوان و فضایلخوان را در برابر هم قرار داد، نقالی پیشهای تاثیر گذار بر گفتمان دینی عصر خود بوده است؛ بهویژه در دوران صفوی که عصر رونق شاهنامخوانان و نقالان است و گاه میان روایتهای حماسی یلان و پهلوانان با مذهب رایج احساس تعارض ایجاد میشده است، نقالی، گفتمان فرهنگ دینی به شمار می آید.

کلمات کلیدی:

عصر صفوی، زرین قبانامه، گفتمان دینی، نقالی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1206736>

